

**แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่
ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1**
**Guidelines for Learning Management According to the *tisikkha* Principles in
the New normal of Opportunity Expansion Schools under the office
of Pathumthani Primary Educational Service area 1**

สุจิน ยอดมหารรรณ

Sujin Yodmahavan

พีรวัดน์ ชัยสุข

Peravat Chaisuk

ครุศาสตรมหาบัณฑิต (พุทธบริหารการศึกษา)

Master of Education (Buddhist Educational Administration)

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya University

E-mail: Sujinrara1992@gmail.com

วันที่รับบทความ (Received) : 28 มิถุนายน 2566

วันที่แก้ไขบทความ (Revised) : 29 มิถุนายน 2566

วันที่ตอบรับบทความ (Accepted) : 29 มิถุนายน 2566

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือ คือ แบบสอบถาม ประชากรจำนวน 226 คน และแบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน สถิติที่ใช้ คือ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การจัดเรียงอันดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นและการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1. สภาพความต้องการจำเป็นที่มีความสำคัญมากที่สุดเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ (PNI modified=0.074) ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ (PNI modified =0.060) ด้านเนื้อหาวิชา (PNI modified=0.056) ด้านครูผู้สอน (PNI modified=0.045) ด้านผู้เรียน (PNI modified=0.039) 2. ผลการศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลัก

ไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ควรนำหลักไตรสิกขาในด้านศีลมาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ รองมาด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ควรนำหลักไตรสิกขาในด้านสมาธิมาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ และด้านเนื้อหาวิชาควรนำหลักไตรสิกขาในด้านปัญญามาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 3. แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ควรจัดตามองค์ความรู้

คำสำคัญ : แนวทางการจัดการเรียนรู้, ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่, โรงเรียนขยายโอกาส

ABSTRACT

The objectives of this research are: 1) to study the state of learning management in the new normal of Opportunity Expansion Schools under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1, 2) to study the methods for learning management in the new normal according to the principles of *Tisikkha* of Opportunity Expansion Schools under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1, and 3) to propose guidelines for learning management in the new normal according to the principles of *Tisikkha* of Opportunity Expansion Schools under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1. The mixed research methods were used in the study. The quantitative data were collected by questionnaires from 226 samples and analyzed by mean and standard deviation. The qualitative data were collected by in-depth interviews with 5 experts and then analyzed by content analysis.

The results of the study were found that: 1. The state of learning management in the new normal of Opportunity Expansion Schools under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1 in descending order starts with learning environment and atmosphere (PNI modified = 0.075), followed by media/learning resources (PNI modified = 0.060), course contents (PNI modified = 0.056), teachers (PNI modified = 0.045), and learners (PNI modified = 0.039) respectively. 2. The methods for learning management in the new normal according to the principles of *Tisikkha* of Opportunity Expansion Schools under the Office of Pathum Thani Primary Educational Service Area 1 are as follows; Training in morality should be applied to learning environment and atmosphere management, Training in concentration should be applied to media/learning resources management, and Training in wisdom should be applied to course contents management. 3. The guidelines for learning management in the new normal according to the principles of *Tisikkha* of Opportunity Expansion Schools

under the Office of Pat hum Thani Primary Educational Service Area 1 are to follow the body of knowledge.

Keywords: Guidelines for Learning Management, According to The *tisikkha* Principles in the New normal, Opportunity Expansion Schools

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นวิวัฒนาการของโลกยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ที่ทำให้สถานการณ์ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและการบริหารงานภาครัฐและเอกชน มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เพราะความก้าวหน้าด้านการสื่อสารเทคโนโลยี พร้อมทั้งการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารอย่างรวดเร็วสู่ประชาชน แต่ระบบการบริหารงานทั้งภาครัฐและเอกชน เกิดความไม่สอดคล้องและไม่ทันต่อความเปลี่ยนแปลง การบริหารเป็นเรื่องที่สำคัญยิ่งต่อการดำเนินงานขององค์กร เพราะเป็นเครื่องมือที่ชี้ให้เห็นถึงความสำเร็จและความล้มเหลวความมีประสิทธิภาพหรือความไร้ประสิทธิภาพขององค์กร การบริหารเป็นลักษณะการทำงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในองค์กร เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยนำศาสตร์และศิลป์พร้อมด้วยทรัพยากรทางการบริหารมาใช้ในกระบวนการบริหารได้อย่างเหมาะสม (อุทัยบุญประเสริฐ, 2532: 210-212) ปัจจุบันการระบาดของ COVID-19 ส่งผลกระทบต่อการศึกษาทั่วโลก จากผลระบาดแพร่กระจายจากคนสู่คน จากคนหนึ่งกระจายแบบลูกโซ่ ตามการเคลื่อนย้ายประชาชน คนติดเชื้อเดินทางไปที่ใดถ้าไม่ป้องกันก็จะเปิดจุด การแพร่เชื้อต่อเนื่อง คือ ด้านเศรษฐกิจ การจัดการเรียนการสอน อาหารและสุขภาพ ผลลัพธ์การเรียนรู้ทางจิตวิทยา ต่อนักเรียน ต่อผู้บริหารและครูผู้สอน การให้บริการของสถานศึกษา ผลกระทบดังกล่าว ก่อเกิดชีวิตวิถีใหม่ รูปแบบใหม่ ในการจัดการศึกษา บนหลักการและพื้นฐานตามมาตรการทางสาธารณสุขของรัฐบาล ซึ่งการจัดการศึกษา ได้มีการปรับตัวในเวลากำลังระบาดหรือสถานการณ์วิกฤติ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง คือ การดำรงชีพ ปัจจุบัน ด้านการเรียนการสอน ด้านการบริหาร การเว้นระยะห่างทางสังคม การเงินในรูปแบบใหม่ คือ การใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ในด้านการเงินและการให้บริการผ่านทางสมาร์ทโฟน เป็นต้น ระบบฐานข้อมูล และเทคโนโลยีสารสนเทศ จะเป็นกลไกสำคัญสนับสนุนการบริหารจัดการศึกษา สร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนของชุมชน (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา, 2564: 2-4) จะเห็นได้ว่าการศึกษาเป็นการพัฒนาชีวิตทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของชีวิตที่จะดำเนินไปหรือมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและเป็นพื้นฐานสำคัญในการขับเคลื่อนสังคมและประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้า ทั้งนี้การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการขัดเกลาทางสังคมโดยผ่านกระบวนการศึกษาที่ถูกต้องจะเป็นการสร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง พัฒนาครอบครัว ชุมชน สังคม และ ประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาจึงเป็นการพัฒนาและเป็นเครื่องมือสำหรับพัฒนาบุคลากรของชาติทำให้พฤติกรรมและการดำเนินชีวิตเป็นไปในทางสร้างสรรค์สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างผาสุก มั่นคง คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น มีความรู้คู่คุณธรรมครูในฐานะผู้ทำหน้าที่ผู้จัดการหรือผู้กำกับ การเรียนรู้ ต้องมีความรู้ความเข้าใจในการที่จะจัด กระบวนการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับสภาพและความ ต้องการของผู้เรียน จะต้องเอาชีวิตจริงของผู้เรียน เป็นตัวตั้ง และมี

ความเชื่อว่าผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล (พระครูสมุห์พิชัญ เสนามนตรี และ พิระศักดิ์ วรฉัตร, 2562: 1-3)

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

3. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบผสมวิธี (Mixed Methodology Research) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Methodology Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology Research) โดยมีขั้นตอนการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ตารางที่ 3.1 ขั้นตอนการวิจัย

ขั้นตอน	วิธีการวิจัย	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลการวิจัย
ขั้นตอนที่ 1 สภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	1. ใช้แบบสอบถาม ประชากรจำนวน 226 คน	1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ	สภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส
ขั้นตอนที่ 2 วิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	1. วิเคราะห์เอกสาร 2. การสัมภาษณ์ข้อมูลหลัก 5 คน	1. การวิเคราะห์เนื้อหา	วิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส

ขั้นตอนที่ 3 แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1	1. วิเคราะห์เอกสาร 2. แบบสอบถาม 3. การสัมภาษณ์	1. การวิเคราะห์เนื้อหา	แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส
--	--	------------------------	--

1. ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ประชากร ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 26 โรงเรียน รวมเป็นจำนวน 550 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 คน จากจำนวน 26 โรงเรียน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) สรุปเป็นกลุ่มตัวอย่างดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงเรียนขยายโอกาส	จำนวนโรงเรียน	ประชากร	ตัวอย่าง
		ครู	ครู
อำเภอเมือง	8	203	83
อำเภอคลองหลวง	8	189	77
อำเภอสามโคก	5	82	34
อำเภอลาดหลุมแก้ว	5	76	32
รวม	26	550	226

3. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยจะสร้างขึ้นเอง จากแนวคิด ทฤษฎีที่ได้ทบทวนมาแล้ว แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2) วิเคราะห์เกี่ยวกับสภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 1

3) ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2. แบบสัมภาษณ์ (Interviewing) เป็นแบบสัมภาษณ์ โดยมีประเด็นคำถามสำคัญเกี่ยวกับ วิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคนิววิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญคณาจารย์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย กลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2) นำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย และนำหนังสือขอความร่วมมือไปยังกลุ่มตัวอย่างทดสอบเครื่องมือวิจัย และกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลแจกแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

2. การสัมภาษณ์ (Interview) มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากผู้อำนวยการหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์

2) นำหนังสือขอเชิญผู้ทรงคุณวุฒิในการสัมภาษณ์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยไปมอบให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเอง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้กำหนดวัน เวลา และสถานที่ในการให้สัมภาษณ์

3) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์และทำการบันทึกการสัมภาษณ์ด้วย การจดบันทึกภาพนิ่ง และเครื่องบันทึกเสียง

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสอบถาม (Questionnaire) ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1) ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคนิววิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยมีการแปลผลคะแนน สำหรับการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ที่ผู้วิจัยได้แปลความจาก บุญชม ศรีสะอาด (2535: 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51–2.50	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00–1.50	หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

7. ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 คน ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง วิทยฐานะ ประสบการณ์การทำงาน มีผลดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.1 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามเพศ

ข้อมูลตามเพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	78	34.5
หญิง	148	65.5
รวม	226	100.0

จากตารางที่ 7.1 ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 คน พบว่าเป็นชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 34.5 เป็นหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 65.5

ตารางที่ 7.2 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามอายุ

ข้อมูลตามอายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0.00
20 – 40 ปี	201	88.9
41 – 60 ปี	25	11.1
61 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	226	100.0

จากตารางที่ 7.2 ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 คน พบว่ามีอายุ 20-40 ปี จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 88.9 และมีอายุ 41–60 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 11.1

ตารางที่ 7.3 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามระดับการศึกษา

ข้อมูลตามระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ปริญญาตรี	193	85.4
ปริญญาโท	33	14.6
ปริญญาเอก	0	0.00
รวม	226	100.0

จากตารางที่ 7.3 ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 พบว่ามีระดับการศึกษาปริญญาตรี 193 คน คิดเป็นร้อยละ 85.4 และปริญญาโท จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 14.6

ตารางที่ 7.4 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามตำแหน่งงาน

ข้อมูลตามตำแหน่งงาน	จำนวน	ร้อยละ
ผู้อำนวยการโรงเรียน	0	0.00
รองผู้อำนวยการโรงเรียน	0	0.00
ครู	206	91.2
ครูผู้ช่วย	20	8.80
รวม	226	100.0

จากตารางที่ 7.4 ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 พบว่าเป็นครู จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 91.2 และเป็นครูผู้ช่วย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.80

ตารางที่ 7.5 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามวิทยฐานะ

ข้อมูลตามวิทยฐานะ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีวิทยฐานะ	169	74.8
ชำนาญการ	40	17.7
ชำนาญการพิเศษ	17	7.5
เชี่ยวชาญ	0	0.00
เชี่ยวชาญพิเศษ	0	0.00
รวม	226	100.0

จากตารางที่ 7.5 ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 พบว่าไม่มีวิทยฐานะ จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 74.8 มีวิทยฐานะชำนาญการจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 17.7 และมีวิทยฐานะชำนาญการพิเศษ จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.5

ตารางที่ 7.6 ร้อยละข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ตามประสบการณ์การทำงาน

ข้อมูลตามประสบการณ์การทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	5	2.20
1-5 ปี	122	54.0
6-10 ปี	79	35.0
11-15 ปี	17	7.50
16-20 ปี	3	1.30
21 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	226	100.0

จากตารางที่ 7.6 ครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 226 คน พบว่ามีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 2.20 มีประสบการณ์การทำงาน 1-5 ปี จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 54.00 มีประสบการณ์การทำงาน 6-10 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 35.00 มีประสบการณ์การทำงาน 11-15 ปี จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 7.50 และมีประสบการณ์การทำงาน 16-20 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.30

ตารางที่ 7.7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและดัชนี PNI modified การจัดเรียงตามความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม

ต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส	n=226 คน			ระดับความคิดเห็น			PNI modified	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
ด้านครูผู้สอน	4.44	0.43	มาก	4.64	0.29	มากที่สุด	0.045	4
ด้านผู้เรียน	4.35	0.50	มาก	4.52	0.32	มากที่สุด	0.039	5
ด้านเนื้อหาวิชา	4.42	0.48	มาก	4.67	0.27	มากที่สุด	0.056	3
ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้	4.43	0.44	มาก	4.70	0.24	มากที่สุด	0.060	2

ด้านสภาพแวดล้อมและ								
บรรยากาศการเรียนรู้	4.40	0.40	มาก	4.73	0.24	มากที่สุด	0.074	1
โดยภาพรวม	4.41	0.43	มาก	4.65	0.20	มากที่สุด	0.054	

จากตารางที่ 7.7 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.41 จำแนกตามรายด้าน พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดโดยด้านที่มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านครูผู้สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ด้านเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และด้านผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35

ตารางที่ 7.8 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและดัชนี PNI modified การจัดเรียงตามความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้

สภาพความต้องการจำเป็น ของการจัดการเรียนรู้ในยุค ฐานวิถีชีวิตใหม่ของ โรงเรียนขยายโอกาส	n=226 คน						PNI modified	ลำดับ
	ระดับความคิดเห็น			สภาพที่พึงประสงค์				
	สภาพปัจจุบัน	ระดับ		สภาพที่พึงประสงค์	ระดับ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. มีอากาศถ่ายเทได้ดี มี หน้าต่างเพียงพอและมี ประตูเข้าออกได้ สะดวก	4.43	0.62	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	0.072	2
2. มีความสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับ การเรียนรู้	4.43	0.68	มาก	4.71	0.50	มากที่สุด	0.063	4
3. มีแสงสว่างพอเหมาะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่าน หนังสือได้ชัดเจน	4.37	0.61	มาก	4.64	0.54	มากที่สุด	0.061	5
4. มีการเก็บวัสดุ/อุปกรณ์ เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกแก่การใช้งาน	4.47	0.59	มาก	4.76	0.44	มากที่สุด	0.064	3

5. การจัดที่นั่งนักเรียนมีความเหมาะสม มีช่องว่างระหว่างแถวเพื่อความสะดวกในการลุกเดินของผู้เรียน	4.42	0.62	มาก	4.81	0.40	มากที่สุด	0.088	1
โดยภาพรวม	4.40	0.50	มาก	4.73	0.24	มากที่สุด	0.075	

จากตารางที่ 7.8 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในยุครุฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 จำแนกตามรายชื่อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดโดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1. มีอากาศถ่ายเทได้ดี มีหน้าต่างเพียงพอและมีประตูเข้าออกได้สะดวก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ข้อที่ 2. มีความสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ข้อที่ 5. การจัดที่นั่งนักเรียนมีความเหมาะสม มีช่องว่างระหว่างแถวเพื่อความสะดวกในการลุกเดินของผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และข้อที่ 3. มีแสงสว่างพอเหมาะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ตารางที่ 7.9 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและดัชนี PNI modified การจัดการเรียนตามความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุครุฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้

สภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุครุฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส	n=226 คน						PNI modified	ลำดับ
	ระดับความคิดเห็น			สภาพที่พึงประสงค์				
	สภาพปัจจุบัน	ระดับ		สภาพที่พึงประสงค์	ระดับ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ	4.44	0.58	มาก	4.72	0.46	มากที่สุด	0.063	3
2. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.48	0.57	มาก	4.82	0.38	มากที่สุด	0.074	1
3. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ มีความสะดวก และคุ้มค่าต่อการใช้งาน	4.39	0.65	มาก	4.71	0.47	มากที่สุด	0.072	2

4. เป็นสื่อที่มีความสะดวก และง่ายต่อการใช้งาน	4.40	0.61	มาก	4.56	0.57	มากที่สุด	0.036	5
5. เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มพูน ประสบการณ์ให้แก่ ผู้เรียน	4.43	0.61	มาก	4.68	0.49	มากที่สุด	0.056	4
โดยภาพรวม	4.43	0.44	มาก	4.70	0.24	มากที่สุด	0.060	

จากตารางที่ 7.9 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 จำแนกตามรายชื่อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดโดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 2. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ข้อที่ 1. สื่อที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนมีความชัดเจนและมีประสิทธิภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ข้อที่ 5. เป็นสื่อที่ช่วยเพิ่มพูนประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ข้อที่ 4. เป็นสื่อที่มีความสะดวกและง่ายต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และข้อที่ 3. สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ มีความสะดวกและคุ้มค่าต่อการใช้งาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.39

ตารางที่ 7.10 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและดัชนี PNI modified การจัดเรียงตามความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านเนื้อหาวิชา

สภาพความต้องการ จำเป็นของการจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิต ใหม่ของโรงเรียนขยาย โอกาส	n=226 คน						PNI modified	ลำดับ
	ระดับความคิดเห็น			สภาพที่พึงประสงค์				
	สภาพปัจจุบัน	ระดับ		สภาพที่พึงประสงค์	ระดับ			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. เนื้อหาวิชามีกิจกรรม การเรียนการสอนที่ สนุกและน่าสนใจ	4.37	0.61	มาก	4.62	0.49	มากที่สุด	0.057	3
2. เนื้อหาวิชามีความ เหมาะสมและ สอดคล้องกับความ ต้องการเรียน	4.47	0.59	มาก	4.67	0.47	มากที่สุด	0.044	5
3. เนื้อหามีความ สมบูรณ์ ถูกต้อง	4.42	0.62	มาก	4.65	0.48	มากที่สุด	0.052	4

และครบถ้วนตาม หลักสูตรแกนกลาง									
4. เนื้อหาวิชาที่มี ความสำคัญและตรง ตามวัตถุประสงค์	4.43	0.60	มาก	4.70	0.45	มากที่สุด	0.060	2	
5. เนื้อหาวิชาที่สอน สามารถนำไปใช้ได้ จริง	4.43	0.61	มาก	4.74	0.43	มากที่สุด	0.069	1	
โดยภาพรวม	4.42	0.48	มาก	4.67	0.27	มากที่สุด	0.056		

จากตารางที่ 7.10 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านเนื้อหาวิชา พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 จำแนกตามรายข้อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดโดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 2. เนื้อหาวิชามีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.47 ข้อที่ 4. เนื้อหาวิชามีความสำคัญและตรงตามวัตถุประสงค์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ข้อที่ 5. เนื้อหาวิชาที่สอนสามารถนำไปใช้ได้จริง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.43 ข้อที่ 3. เนื้อหาที่มีความสมบูรณ์ ถูกต้อง และครบถ้วนตามหลักสูตรแกนกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.42 และข้อที่ 1. เนื้อหาวิชาที่มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนุกและน่าสนใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37

ตารางที่ 7.11 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและดัชนี PNI modified การจัดเรียงตามความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านครูผู้สอน

สภาพความต้องการ จำเป็นของการจัดการ เรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิต ใหม่ของโรงเรียนขยาย โอกาส	n=226 คน						PNI modified	ลำดับ
	ระดับความคิดเห็น			สภาพที่พึงประสงค์				
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์						
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้ คำปรึกษาในด้านการ เรียนเป็นอย่างดี	4.51	0.57	มากที่สุด	4.80	0.40	มากที่สุด	0.064	1

2. ครูสามารถประยุกต์สิ่งที่สอนเข้ากับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม	4.48	0.58	มาก	4.74	0.48	มากที่สุด	0.060	2
3. ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและพูดจาไพเราะ	4.40	0.64	มาก	4.62	0.57	มากที่สุด	0.050	3
4. ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลาย	4.40	0.62	มาก	4.48	0.55	มากที่สุด	0.018	5
5. ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น	4.44	0.61	มาก	4.53	0.53	มากที่สุด	0.020	4
โดยภาพรวม	4.44	0.43	มาก	4.64	0.29	มากที่สุด	0.045	

จากตารางที่ 7.11 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านครูผู้สอน พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 จำแนกตามรายชื่อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดโดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1. ครูผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกให้คำปรึกษาในด้านการเรียนเป็นอย่างดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.51 ข้อที่ 2. ครูสามารถประยุกต์สิ่งที่สอนเข้ากับสภาพสังคมและสิ่งแวดล้อม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.48 ข้อที่ 5. ครูมีการวัดผลและประเมินผลที่ช่วยปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 ข้อที่ 4. ครูผู้สอนใช้วิธีการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลายมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40 และข้อที่ 3. ครูผู้สอนมีบุคลิกภาพที่ดี แต่งกายสุภาพเรียบร้อยและพูดจาไพเราะมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.40

ตารางที่ 7.12 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นและดัชนี PNI modified การจัดเรียงตามความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านผู้เรียน

สภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิต	n=226 คน		
	ระดับความคิดเห็น	PNI modified	ลำดับ
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	

ใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ		
1. ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน	4.31	0.59	มาก	4.65	0.51	มากที่สุด	0.078	1
2. ผู้เรียนแต่งกายสุภาพเรียบร้อยตามรูปแบบของที่โรงเรียนกำหนด	4.36	0.62	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด	0.048	2
3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา	4.35	0.63	มาก	4.49	0.55	มาก	0.032	3
4. ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักศีล 5 ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต	4.38	0.62	มาก	4.43	0.60	มาก	0.011	5
5. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้	4.37	0.68	มาก	4.47	0.60	มาก	0.022	4
โดยภาพรวม	4.35	0.50	มาก	4.52	0.32	มากที่สุด	0.039	

จากตารางที่ 7.12 สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านผู้เรียน พบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 จำแนกตามรายชื่อ พบว่า มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดโดยข้อที่มีระดับความคิดเห็นในระดับสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อที่ 1. ผู้เรียนปฏิบัติตามหลักศีล 5 ซึ่งเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิต มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.38 ข้อที่ 5. ผู้เรียนสามารถนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ข้อที่ 2. ผู้เรียนแต่งกายสุภาพเรียบร้อย ตามรูปแบบของที่โรงเรียนกำหนด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ข้อที่ 3. ผู้เรียนมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์และตรงต่อเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.35 และข้อที่ 1. ผู้เรียนมีความสุขในการเรียน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.31

2. เพื่อศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

สรุปผลการวิเคราะห์หวัวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

1) **ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้** การจัดที่นั่งนักเรียนมีความเหมาะสม มีช่องว่างระหว่างแถวเพื่อความสะดวกในการลุกเดินของผู้เรียนและมีอากาศถ่ายเทได้ดี มีหน้าต่างเพียงพอและมีประตูเข้าออกได้สะดวกเป็นสิ่งที่มีความต้องการจำเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2) **ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้** สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ มีความสะดวก และคุ้มค่าต่อการใช้งานเป็นสิ่งที่มีความต้องการจำเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ช่วยเชื่อมโยงเรื่องราวสู่การเรียนรู้ พัฒนาคุณลักษณะและความคิด ความเข้าใจในคุณค่า และทัศนคติ ค่านิยม ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน

3) **ด้านเนื้อหาวิชา** เนื้อหาวิชาที่สอนสามารถนำไปใช้ได้จริงและเนื้อหาวิชามีความสำคัญและตรงตามวัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่มีความต้องการจำเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นตัวประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นตัวกำหนดเครื่องมือประเมินกิจกรรมภายในและภายนอก

3. เพื่อเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

จากการสอบถามครูโรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 26 โรงเรียน และสัมภาษณ์ผู้บริหาร จำนวน 5 คน สามารถเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยแยกออกเป็น 5 ด้าน โดยเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ ดังนี้ 1. ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ 2. ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ 3. ด้านเนื้อหาวิชา 4. ด้านครูผู้สอน 5. ด้านผู้เรียน

8. การอภิปรายผล

1. **สภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

จากการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นของการจัดการเรียนรู้ในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่าด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นมากที่สุดในการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุคฐานวิถีชีวิตใหม่ โดยแยกเป็นรายข้อ คือ การจัดที่นั่งนักเรียนมีความเหมาะสม มีช่องว่างระหว่างแถวเพื่อความสะดวกในการลุกเดินของผู้เรียนรองมาคือมีอากาศถ่ายเทได้ดี มีหน้าต่างเพียงพอและมีประตูเข้าออกได้สะดวกต่อมากคือมีการเก็บวัสดุ/อุปกรณ์เป็นระเบียบเรียบร้อย สะดวกแก่การใช้งานต่อมากคือมีความสะอาด เรียบร้อย เหมาะสมกับการเรียนและสุดท้ายคือมีแสงสว่างพอเหมาะ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนอ่านหนังสือได้ชัดเจน

2. วิธีการจัดการการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุครุณานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีวิธีดังนี้

1) ด้านสภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ ในหัวข้อการจัดที่นั่งนักเรียนมีความเหมาะสม มีช่องว่างระหว่างแถวเพื่อความสะดวกในการลุกเดินของผู้เรียนและหัวข้อมีอากาศถ่ายเทได้ดี มีหน้าต่างเพียงพอและมีประตูเข้าออกได้สะดวกเป็นสิ่งที่มีความต้องการจำเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในยุครุณานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2) ด้านสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ในหัวข้อเรื่องสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและหัวข้อสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ มีความสะดวก และคุ้มค่าต่อการใช้งานเป็นสิ่งที่มีความต้องการจำเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในยุครุณานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากสิ่งเหล่านี้ช่วยเชื่อมโยงเรื่องราวสู่การเรียนรู้ พัฒนาคุณลักษณะและความคิด ความเข้าใจในคุณค่า และทัศนคติ ค่านิยม ใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการเรียนรู้ มีทักษะการแสวงหาความรู้ เป็นต้น

ดังนั้น สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและสื่อ/แหล่งการเรียนรู้ มีความสะดวกและคุ้มค่าต่อการใช้งานควรเป็นสื่อที่เป็นการฝึกสมาธิให้กับผู้เรียนเพราะจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนได้อย่างมีระบบจึงควรนำหลักไตรสิกขาในด้านสมาธิมาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุครุณานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากสมาธิเป็นเรื่องของการฝึกในด้านจิต หรือระดับจิตใจ ได้แก่ การพัฒนาคุณสมบัติต่างๆ ของจิต ทั้งในด้านคุณธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาอนันท์ อานนโท (ศรีชาติ) (2560: 62-63) ได้วิจัยเรื่อง“การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวีวัฒนา” ผลการวิจัยว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลัก ไตรสิกขา เป็นกระบวนการที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อาศัยกันและกันในองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือ ศील หมายถึง การฝึกในด้านพฤติกรรม สมาธิ หมายถึง การฝึกในด้านจิต หรือระดับจิตใจ ความตั้งมั่นตั้งใจ เอาใจใส่มีใจจดจ่อ อย่างมีปัญญา หมายถึง การฝึกหรือพัฒนาในด้านปัญญา การรู้ความการจัดการความรู้ การคิดพิเคราะห์ที่มีความสัมพันธ์กับลักษณะการเรียนรู้ ทักษะพิสัย นักเรียนมีการทำตามรูปแบบกระบวนการตามขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

2. ด้านเนื้อหาวิชา ในหัวข้อเนื้อหาวิชาที่สอนสามารถนำไปใช้ได้จริงและในหัวข้อเนื้อหาวิชาที่มีความสำคัญและตรงตามวัตถุประสงค์เป็นสิ่งที่มีความต้องการจำเป็นอย่างมากในการจัดการเรียนรู้ในยุครุณานวิถีชีวิตใหม่ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นตัวประสพการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นตัวกำหนดเครื่องมือประเมินกิจกรรมภายในและภายนอก เนื้อหาจึงเป็นความรู้ที่จำเป็นในการใช้เหตุผลสามารถเปลี่ยนความคิดเดิมๆ

ดังนั้น เนื้อหาวิชาที่สอนสามารถนำไปใช้ได้จริงและเนื้อหาวิชาที่มีความสำคัญและตรงตามวัตถุประสงค์นั้นจะต้องให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุดความเกิดความเชื่อที่มีเหตุผล มีความเห็นที่เข้าสู่แนวทางของความเป็นจริง รู้จักหาความรู้ รู้จักคิดพิจารณา ไตร่ตรอง ทดลอง ตรวจสอบ ความรู้เข้าใจ นำความรู้มาใช้แก้ไขปัญหาและคิดการต่างๆ ในชีวิตได้จึงควรนำหลักไตรสิกขาในด้านปัญญามาเป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในยุครุณานวิถีชีวิตใหม่ ของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เนื่องจากปัญหา เป็นเรื่องของการฝึกหรือพัฒนาในด้านการรู้ความจริง เริ่มตั้งแต่ความเชื่อ ความเห็น ความรู้ ความเข้าใจ ความหยั่งรู้เหตุผล การรู้จักวินิจฉัย ไตร่ตรอง ตรวจสอบ คัดกรองต่าง ๆ สร้างสรรค์ เฉพาะอย่างยิ่งเน้นการรู้ตรงตามความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ผกามาศย์ รักษ์นาค (2547: 5) ได้วิจัยเรื่อง “การใช้ไตรสิกขาในการพัฒนาศีลธรรมของเยาวชนไทย: ศึกษากรณี โรงเรียน วิถีพุทธในจังหวัดสมุทรปราการ” ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาและกิจกรรมการฝึกอบรมตามหลักสูตรในโครงการ โรงเรียนวิถีพุทธเพื่อพัฒนาศีลธรรมของเยาวชนไทยดังนี้ ผู้เข้ารับการอบรมตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นใน สังคมไทย ได้แก่ ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาโสเภณี ปัญหาเศรษฐกิจ ปัญหาครอบครัว

9. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ครอบคลุมทุก กลุ่มสาระการเรียนรู้และบูรณาการได้กับทุกวิชา
- 2) ผู้บริหารสถานศึกษา ควรจัดอบรมการสร้างหลักสูตรการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาแก่ครูและ บุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ศึกษาวิเคราะห์หลักไตรสิกขากับการพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
- 2) ศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นการจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขาในด้านหลักสูตรและการ วัดประเมินผล

บรรณานุกรม

- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ชมรมเด็ก.
- ผกามาศย์ รักษ์นาค. (2547). การใช้ไตรสิกขาในการพัฒนาศีลธรรมของเยาวชนไทย : ศึกษากรณีโรงเรียน วิถีพุทธในจังหวัดสมุทรปราการ. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย รามคำแหง.
- พระมหาอานนท์ อานนโท (ศรีชาติ). (2560). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา เพื่อพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนทวีวัฒนา. วิทยานิพนธ์พุทธ ศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนสังคมศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ ราชวิทยาลัย.
- พระครูสมุห์พิชญ์ เสนามนตรี และพีระศักดิ์ วรฉัตร. (2562). แนวทางการจัดการเรียนการสอนที่บูรณาการ ตามหลักไตรสิกขาในโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. วารสารวิชาการธรรมทรศน์. ปีที่ 19 ฉบับที่ 3 (กรกฎาคม-กันยายน 2562): 1-3.
- สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2564). JOURNAL OF TEACHER PROFESSIONAL DEVELOPMENT. คุรุสภาวิทยากรย์. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 (มกราคม-เมษายน 2564): 2-4.

136 • วารสารปารมิตา ศูนย์วิจัยธรรมศึกษา สำนักเรียนวัดอาวุธวิกสิตาราม ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน 2566)

อุทัย บุญประเสริฐ. (2524). การวางแผนทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดุซนตรี สีสกุลวงศ์. การเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบไตรสิกขาและธรรมสภาจฉาในการสอนเบญจศีลและ
ฆราวาสธรรมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร.